

1 Petr. 3 : 18, maar niet in de Godheid, want door dezelve werd de tempel zijns lichaams, in drie dagen weder opgebouwd. Davids SPRUITE, stierf, maar Davids WORTEL kon nooit door den dood overwonnen worden, daar Hij de Heere, beide van het leven en van den dood was. Davids Zoon werd een vloek voor ons, maar Davids gezegende Heere, kon nooit een vloek worden. Men behoort, met het bijzondere onderscheid, dat de Geest tusschen de twee naturen van Christus maakt, rekening te houden. Wanneer Hij zegt : „Geworden uit den zade Davids, naar den vleesche,” is dat zooveel gezegd, als dat Christus, naar het vleesch, uit de Joden is voortgekomen; Hij leed naar het vleesch, en werd naar het vleesch gedood. Deze onderscheiding van vleesch en geest, hebben geen betrekking op het lichaam en de ziel van den Zaligmaker, want de geheele menschelijke natuur leed ; maar de onderscheiding ziet op de Godheid en menscheid van Christus.

Laat Mr. Loud, vóór hij te ver gaat, eenvoudig het antwoord, op de vraag van den Zaligmaker leeren geven. „Wat dunkt u, van den Christus, wiens zoon is hij ?” En als hij dan antwoordt, „Davids zoon” waarom noemt Hem dan David in den geest, zijnen Heere ?” Hij behoort ook te leeren, welk onderscheid er bestond tusschen het graan, dat in de aarde viel en stierf en Hem, die de opstanding en het leven is, door wiens kracht dat graan weder te voorschijn kwam, met geheel den heerlijken oogst, die er op volgde. Het onderscheid alzoo, tusschen den Heere uit den hemel, en de Spruit uit den wortel van Isai. De Zaligmaker werd gekruisigd door zwakheid, waarin de Almacht nooit kon veranderd worden; en daar het de zwakkere natuur was, die vernederd werd, zoo heeft zij ook geene heerlijkheid of eer, dan die haar werd gegeven of op haar gelegd. De Heilige Geest,

hield deze natuur op hare plaats, door er van te zeggen, dat zij aangaande zijne menschheid, minder was geworden dan de engelen ; noemende haar, **DE MORGENSCHEMERING, DE ARME EN NOODDRUFTIGE MAN, EEN MAN VAN SMARTEN EN VERZOCHT IN KRANKHEID, ja, VERACHT EN VERWORPEN DOOR DE MENSCHEN, EEN WORM EN GEEN MAN.** En er wordt melding van gemaakt als van **eene** wonderbare zaak, dat God op Hem, als mensch, acht zonde geven : „Wat is de mensch, dat Gij zijner gedenkt, en de Zone des menschen, dat Gij hem bezoekt ?” De groote dingen, die van de menschelijke natuur, in het afgetrokkene beschouwd, gezegd worden, zijn : dat God hem uitermate verhoogd heeft – dat Hij hem eere en heerlijkheid heeft gegeven, en alle dingen onder zijne voeten gesteld heeft ; dat Hij hem tot **eenen** Heere en Christus gemaakt heeft; dat Hij hem verheerlijkt heeft, en dat in hetzelfde verheerlijkte lichaam, al de volheid der Godheid lichamelijk woont, en dat in den grooten dag des oordeels al de heiligen naar de gelijkenis van dat heerlijke lichaam, veranderd en gevormd zullen worden. Maar wat zijne Godheid aangaat, kan de Allerhoogste nooit verheven worden, boven hetgeen **Hij** is. Ook kan er niets toegevoegd worden aan Hem, die alles in allen vervult, en **geene** heerlijkheid kan den Heere der heerlijkheid worden toegedaan. **Geene** eer kan de oneindige Majesteit verhoogen en **geene** krachtsvermeerdering aan Hem, die alle dingen draagt, door het woord Zijner kracht, worden toegeschreven. Als **MENSCH** is Hij gesteld tot een „erfgenaam aller dingen,” en alle macht in hemel en op aarde is Hem gegeven, en alle dingen zijn onder Zijne voeten gesteld. Maar, als God, zijn „alle dingen door Hem gemaakt” namelijk door Zijne almachtige kracht. En alle dingen zijn voor Hem gemaakt – dat is, tot Zijn gebruik en vermaak, en alle dingen bestaan te samen door

Hem Rom. 11:36.

De twee gedeelten der Schrift, die gij hebt aangehaald, om aan te toonen dat de Godheid stierf, bewijzen dat in geen en deele. „Hierin is de liefde (Gods) openbaar, dat Hij zijn leven voor ons aflegde,” 1 Joh. 3:16. Het woord, Gods, staat niet in de grondtekst, maar is er door de vertalers tusschen gevoegd. Het was in het vleesch dat Hij leed en in het vleesch werd Hij gedood. Maar daar er twee onderscheidene naturen in den persoon van Christus waren, stierf de menschheid zonder twijfel in vereeniging met de Godheid, om welke reden er van de joden gezegd wordt dat zij den Vorst des levens hebben gedood, den Heere der heerlijkheid hebben gekruisigd en den Rechtvaardige, gedood hebben, en van de kerke Gods wordt gezegd, dat Hij ze met zijn eigen bloed gekocht heeft. Dit alles bewijst de vereeniging der twee naturen, zelfs tot in den dood. En uit deze vereeniging ontstaat de zoete geur, der offerande, en de onberekenbare waarde en heerlijke verdienste van dezelve. Hij toch. „behoefde liet geen roof te achten, Gode evengelijk te zijn,” ook toen Hij God in het vleesch was, om welke oorzaak Hij ook Goda medgezel genoemd wordt. Maar toen was het de Godheid, die het leven der menschheid aflegde, en het was de Godheid die dat leven weder aannam. „Breek dezen tempel af en in drie dagen zal ik dezelve weder opbouwen.” Zij verwoestten den tempel waarin de Schechina woonde en in drie dagen bouwde de Schechina dezelve weder op.

Maar Mr. Loud ontkent dat de Zaligmaker de menschelijke natuur aannam, hoewel de Schrift, deze waarheid zoo duidelijk leert, door te zeggen: „Voor zoo veel dan de kinderen des vleesch en bloeds deelachtig zijn, heeft Hij ook hetzelfde vleesch en bloed aangenomen,” Hebr. 2:14. Indien de menschheid des Heeren, niet waarlijk uit het zaad der maagd was,

maar de Godheid in vleesch veranderd, kon er niet van Hem gezegd worden, dat Hij vleesch en bloed van de kinderen had aangenomen,' hetwelk de Heilige Geest zegt, dat Hij deed. Daarom wordt er ook gezegd, dat wij, „leden van Zijn lichaam, van Zijn vleesch en van Zijne beenen,” zijn. Efez. 5 : 30. En wederom, Hij was geworden uit eene vrouw ; Zijne menschheid was van haar zaad, gemaakt van hare zelfstandigheid, hetwelk eene waarheid is, al te duidelijk om te worden tegengesproken, en niemand dan zij, die overgegeven zijn, om de leugen te gelooven, zullen dit ooit tegenspreken.

De stelling van Mr. Loud, dat als de Zaligmaker werkelijk een deel van het zaad der vrouw uitmaakte, dat Hij dan een zondaar was, en dat er dan in Zijne offerande, niet meer verdienste was, dan in het martelaarschap van Loud, is beide afschuwelijk en verschrikkelijk. Eenmaal zeide de engel tot Maria, dat „bij God niets onmogelijk was.” Daarom was ook dit wonderbare werk, mogelijk bij God, en het werd ook uitgevoerd. De Heere nam eene menschelijke natuur aan, waarvan het lichaam door den Heiligen Geest was toebereid. Hij was een lam zonder vlek, en zonder onreinheid, een heilige, rein, zonder bedrog en geheel onschuldig. De overste dezer wereld kon niets in Hem vinden, dat van zijne gading was. En dit was niet onmogelijker bij God, dan het zondige stof en de zondige asch der heiligen uit hunne graven op te wekken, en hen alzoo de onsterfelijkheid, de onverderfelijkheid, en de heerlijkheid deelachtig te maken, en hen zonder vlek of rimpel in het koninkrijk der hemelen te doen ingaan, dat een werk is dat gedaan moet, en zal worden.

De verborgenheid van Mr. Loud, die daarin bestaat dat de Heere, niets meer van de natuur der maagd heeft aangenomen, dan het vocht doet, als het door

een trechter loopt – is geen deel van de leer die hij op zijne knieën verkregen heeft, want die vervloekte ketterij van die trechter of pijp, is al vele honderd jaren oud. Kortom, Mr. Loud, ontkent of loochent door zijne vervloekte leerstellingen, de groote verborgenheid der godzaligheid – het gezicht der engelen, de leer der apostelen, de hope der heiligen en het geloof dat sedert de geboorte des Heeren op aarde geweest is. „God, geopenbaard in het vleesch,” was en is de eenige hope Israëls ; „God, geopenbaard in het vleesch,” werd gezien van de engelen. „God, geopenbaard in het vleesch,” werd gepredikt onder de heidenen. „God, geopenbaard in het vleesch,” is geloofd in de wereld. „God, geopenbaard in het vleesch,” is opgenomen in heerlijkheid. Daaruit blijkt het nu duidelijk, dat des apostels, „grootte VERRORGENHEID, Jesaja’s TEEKEN, Jeremia’s NIEUWS, en het GOEDE aan den huize Israëls beloofd, is „God, geopenbaard in het vleesch” of „God,” door in het vleesch te komen, „met ons.”

Nu, kom ik tot de beschouwing, van des Heeren nederdaling ter helle, volgens hetgeen Mr. Loud, daarvan zegt. Ik geloof, dat de altaar van geheele steenen gebouwd, waarover geen houwijzer gegaan was – de gouden altaar, en de koperen altaar, allen beelden waren, van de Godheid onzes Heeren, op welke, als op den altaar, de menschheid als offer aan God den Vader, werd aangeboden. Want het is de altaar die de gave heiligt en om onzentwille heiligde de Zaligmaker, zichzelf. Het is ook duidelijk dat de VOETEN des Heeren, die kracht beteekenen, bij koper, en Zijne GETROUWHEID bij een GOUDEN GORDEL worden vergeleken, en dat Hij, „de steen Israëls” genoemd wordt. Alzoo wordt Hij, bij de verschillende bouwstoffen, waaruit de altaren der joden, waren zamengesteld, vergeleken. De HORNEN des altaars, waren

evenzoo, een toevlucht voor zondaren, Cronik. **21** : 14. 1 Kon. 2 : 28, als een zinnebeeld van den machtigen Hoorn der verlossing, in het huis Davids, den dienstknecht des Heeren, opgericht, Luk. 1 : 69, die de eenige toevlucht is, welke God ons heeft bekend gemaakt. Maar Mr. Loud, zegt, dat de altaar een zinnebeeld was van God den Vader ; maar ik geloof dat het geen gemakkelijke zaak is, om een onbezield zinnebeeld van Hem 'te vinden. Behalve dat, is Christus, en niet God de Vader, de waarheid aller beelden, en de zelfstandigheid aller schaduwen, die onder de wet waren. En wat meer zegt, de offeranden werden OP, maar niet AAN den altaar geofferd, maar OP den altaar AAN God. Het is ook duidelijk dat de altaar grooter is dan de gave, omdat hij de gave heiligde. En het is waar, dat de Godheid onzes Heeren, waarop de menschheid werd geofferd, grooter is dan de menschheid die opgeofferd werd.

Verder, wanneer de offeranden onder de wet, den altaar werden aangeboden, was er een einde aan het offeren, zonder dat er iets gedaan werd, dat eene nederdaling ter hel, afbeeldde. Het vuur, waarin het slachtoffer werd verteerd, werd ook geen HELSCHE, maar HEILIG vuur genoemd, en ook het vuur van den altaar geheeten.

Wij mogen er ook bijvoegen, dat het offer onmiddellijk aan God werd opgeofferd, en daarna sprak de priester aanstonds de zegeningen Gods, over het volk uit; Num. 6 : 24, zonder iets dat op een tusschentijd van drie dagen geleek, en die dan het lijden des Heeren, op het kruis, zouden hebben moeten voorstellen.

En even als de brandoffers, door God op den altaar werden aangenomen, Jes. 56 : 7, even zoo, werd het offer van onzen dierbaren Heere, aanstonds aangenomen, zoodra het aan het kruishout geëindigd was, want Hij zeide: „Vader, in Uwe handen, beveel ik

mijnen geest, on dit gezegd hebbende, „gaf Hij den geest.” Luk. 23 : 46. De ziel onzes Heeren, werd van het KRUIS, niet uit de HEL, aangenomen, „Hij heeft Zijne ziele tot een schuldoffer gesteld,” Hij offerde die, aan God den Vader, en beval ze in Zijne handen, niet aan het helsche vuur, en gaf den geest, — die zonk niet in de bodemlooze put.

Verder kunnen wij aanmerken, dat de Zaligmaker onze voorlooper en ons voorbeeld is, en dat wij Zijne voetstappen moeten drukken ; uit Zijnen beker moeten drinken, en ééne plante met Hem moeten worden, in de gelijkmaking Zijnes doods ; „Het grootste lijden der heiligen bestaat alleen in het kruisdragen, en in het sterven om Christus wil ; want indien Hij ter helle is gevaren, wandelen wij, in dien zin, niet in Zijne voetstappen, en worden wij daarin ook niet ééne plante niet Hem, inde gelijkmaking Zijnes doods. Door de woorden, „gaf den geest,” zooals van Jacob gezegd wordt, of beval Zijnen geest in de hand des Heeren, zooals Stefanus, verstaan wij ook niet iets dat eenigzins op eene nederdaling ten helle gelijkt. De zielen der heiligen keeren weder tot God, die ze gegeven heeft, en zoo ging het ook met de ziel van Christus, toen zij zich tot een schuldoffer gesteld had. Het geven van Zijnen geest, bij Zijnen dood; het bevelen Zijner ziel in de handen Zijns Vaders, zoowel als Zijne opstanding uit den dooden, Zijn onderpanden en borgen van den gezegenden dood, het gelukkig einde, het heerlijk vertrek en de zekere opstanding der heiligen. Zij ook bevelen hunne zielen Gode, sterven in het geloof, en geven den geest, wanneer de ziel tot den Almachtige wederkeert, en onder „de zielen der volmaakt rechtvaardigen” gerekend en gerangschikt wordt), terwijl het lichaam in de hope van eene heerlijke en zekere opstanding rust. Zo0 was nu ook het gezegende einde van den Zaligmaker, toen

Hij het werk op het kruis geëindigd had. „Hij stelde Zijn graf bij de goddeloozen, en was bij de rijken in Zijnen dood, omdat Hij geen onrecht gedaan had, noch bedrog in Zijnen mond gevonden was.” Jes. 53 :8. Hij stelde zijn graf bij de GODDELOOZEN, omdat Hij onze borg werd, of omdat Hij door toerekening, zonde voor ons gemaakt was, en alzoo bij de overtreders gerekend werd. Maar bij de RIJKEN was Hij in Zijnen dood. Let daarop – in Zijnen dood, was Hij bij de RIJK EX. Niet onder de armen en ellendigen, de vervloekten, naakten en blinden, die „levendig ter helle nederdalen,” maar bij de RIJKEN. – rijk in geloof, rijk in God, bezitters van alle waren rijkdom, rijk in verdiensten, rijk in goede werken en erfgenamen aller dingen, was Hij. In het bezit van al die ware rijkdommen, werd Hij in het graf gelegd, zoodra als het werk volbracht was.

Verder, het BLOED van het offer, wordt HET LEVEN er van, genoemd, en door het offerbloed, werden de Israëlieten op eene ceremoniële wijze, gereinigd. Alzoo ook, was, toen het bloed van Christus gestort werd, onze volkomen verlossing bewerkstelligd; want er staat geschreven dat wij „door het bloed Christi, als een onstraffelijken en onbevleekten Lams,” verlost zijn. Altijd lezen wij door het bloed van Christus, maar nooit, dat wij door de pijnen van het helsche vuur, verlost zijn.

Hier voeg ik verder bij, dat, toen de Zaligmaker het hoofd boog, Hij, als een getuigenis bij Zijn sterven, uitriep, „Het is vol bracht.” Maar Mr. Loud sprak dit tegen, door te zeggen, dat Zijne bedoeling was, dat het spotten en schelden der Joden geëindigd was. Het is eene zeer ledige opvatting dier woorden, even alsof het getuigenis dat onze groote verlosser, stervende gaf, niet meer dan dat zou behelsd hebben. En wat, meer zegt, als dit de bedoeling des

Heeren was, dan was zij niet waar, want de Joden scholden, spotten, relden en raasden over Hem, beide in Zijn persoon en leden, nog lang daarna. Zij lasterden Hem, dwongen sommige Zijner volgelingen Hem te vloeken, en Paulus vervolgde Hem, waarover Hij, lang daarna, uit den hemel, klaagt. Ja, de spotternij en de scheldwoorden van Joden en ongeloovigen, zijn nog niet geëindigd, en zullen niet eindigen, zoolang als de lankmoedigheid des Heeren zulke ellendelingen als Mr. Loud, toelaat op aarde te leven. Er blijft dus over, dat de woorden „Het is volbracht,” (geëindigd) (eng. vert.) een betere, meer ware en dieper gaande beteekenis moeten hebben.

„Hij droeg onze zonden, in Zijn eigen lichaam, op het hout,” en verder droeg Hij ze niet. Daar betaalde Hij de groote prijs, en delgde de geheele schuld. Dit was dus volbracht. (geëindigd).

Hij was voor ons een vloek geworden, want er staat geschreven : „Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt.” Die vloek vervolgde Hem niet verder als het hout. Verlossing van den vloek was toen en daar geëindigd.

Het zaad der vrouw, zou den kop der slang vermorzelen. Hij beroofde overheden en machten; Hij stelde hen openlijk ten toon, en triomfeerde over hen in den dood des kruises. Daardoor werd de overwinning verkregen over duivels, en de geheele overwinning dier geesten was toen en daar geëindigd.

„Het handschrift der geboden, dat tegen ons was, en dat ons tegenstond, nam Hij uit den weg, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende.” De sla vernij der wet, de schrik der wet, de toorn Gods in de wet geopenbaard, dit alles werd door den Verlosser niet verder vervolgd en gedragen, dan aan het kruis. Zij werden allen voldaan door den dood des Verlossers; want het handschrift dat tegen ons was,

nagelde Hij aan het kruis, en liet het daar, zonder het ooit in het helsche vuur te dragen.

De ceremoniëele wet, werd in allen deele, door Hem aan het kruis vervuld, toen Hij Zijne ziele in den dood overgaf, maar niet verder. In Zijnen dood was dit werk geëindigd.

In Zijn leven had Hij al de voorschriften der zedelijke wet gehoorzaamd, en op het kruis droeg Hij al hare vloeken en dreigementen. Zij ne dadel ij ke en lijdelijke gehoorzaamheid, eindigden beide in Zijnen dood, niet in de bodemlooze put. „Hij was gehoorzaam tot den dood, ja, den dood des kruises.” Hier wordt gezegd dat Zijne gehoorzaamheid, was, tot den DOOD, en niet tot het HELSCHE VUUR. Dit werk dus, van Zijne gehoorzaamheid, was' daar geëindigd.

„Dit wetende, dat onze oude mensch, met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan worde.” De oude mensch stierf – en de verwoestende, heerschende en verdoemende kracht der zonde, werd te niet gedaan – door de kruisiging des Heeren aan het hout, en niet door het helsche vuur, „Onze oude mensch werd met Hem gekruisigd.” Dit was alzoo geëindigd.

Onze heiligmaking werd daargesteld, toen de Verlosser Zijnen geest beval in de handen Zijns Vaders. „Opdat Hij het volk met Zijn eigen bloed zoude heiligen, heeft Hij buiten de poort geleden.” Dit werd geëindigd, of volbracht, niet in het helsche vuur, maar op den berg Cslvarië, buiten de poorten van Jeruzalem. Het zwaard Gods was ontwaakt, en de herder was geslagen op het kruis. Het oordeel was ten volle uitgevoerd ; **de** wrekende gerechtigheid verkreeg hare volkomen voldoening, en beloofde de deuren der gevangenis te openen voor allen, voor welke Christus gestorven was. Dit werd verkregen door het bloed des Lams, zooals geschreven is ; „Door het bioed

des verbonds heb ik uwe gevangenen uit den put, waarin geen water is, uitgelaten." door het bloed des verbonds was deze vrijlating uit de gevangenis, en niet door de tormenten van het helsche vuur, verkregen.

Wij lezen, beide van de gehoorzaamheid van den Borg, en de gehoorzaamheid der heiligen. „Hij was gehoorzaam tot den dood," en daar hield de gehoorzaam op, en ons wordt bevolen even zoo te handelen, door ons leven voor de broederen af te leggen. Maar nooit lezen wij, en nooit was er en nooit zal er zijn, eenige gehoorzaamheid door het helsche vuur te weeg gebracht.

Hieruit blijkt het nu duidelijk dat de ceremoniële wet, hare volkomen vervulling en haar ein de heeft, in den dood van Christus. De zedelijke wet was beide in hare voorschriften en bedreigingen genoeg gedaan ; het lichaam der zonde was te niet gedaan ; de oude mensch was gekruisigd ; de duivelen waren beroofd en overwonnen het oordeel was ten volle uitgevoerd ; de waarheid was aan het licht gekomen ; de toorn was bevredigd ; het paaschlam geofferd ; de poorten des hemels geopend ; de groote offerande gebracht ; volkomen verzoening te weeg gebracht ; de herstelling verkregen ; het vlammend zwaard in de schede gestoken ; de vrede geteekend ; een nieuwe en levendige weg ingewijd ; de gerechtigheid ten volle voldaan ; God ten voile bevredigd ; het rantsoen betaald ; eeuwige gerechtigheid te weeg gebracht ; de vrijheid voor de gevangenen uitgeroepen ; een fontein tegen de zonde geopend ; een vast fundament gelegd ; de uitverkorenen geheiligd en verlost ; de middelmuur des afscheidsels verbroken ; en de verlossing ten opzichte van hare uitvoering volkomen en voor eeuwig volbracht zonder enig lijden in de gewesten der verdoemden. Hij maakte vrede voor ons, door het bloed

des kruises. A l de bovenstaande zaken, zijn in het getuigenis van den stervenden, getrouwe en ware getuige, onzen Heere Jezus Christus, begrepen, toen Hij het hoofd boog en uitriep : „Het is volbracht.”

Maar Mr. Loud, voert hier deze tekst tegen aan : „Welken God opgewekt heeft, de smarten des doods ontbonden hebbende, alzoo het niet mogelijk was, dat Hij van dezelve (dood) zoude gehouden worden.” Hand. 2 : 24. Van welke smarten, hij zegt, dat zij de pijnen waren, die Hij in het HELSCHE VUUR onderging, en waarvan Hij bevrijd werd, toen Hij uit die gevangenis werd uitgevoerd. Indien de ziel des Verlossers drie dagen en drie nachten in de hel was geweest, was het werk, ver van volbracht te zijn aan het kruis, hoewel Hij zijn hoofd boog en uitriep dat het wel volbracht was. Het woord hier door SMARTEN DES DOODS; uitgedrukt, heeft betrekking op het lijden Zijner ziel onder onze zonden ; op den toorn Gods ; op de aanvechtingen des Satans, het zwaard der gerechtigheid, de vloek der wet, en het verlaten zijn door Zijnen Vader, en is hetzelfde woord, dat gebruikt wordt om de angsten der Xindergeboorte, of de smarten eener vrouw die in barensnood is, uit te drukken. Het wordt door Jesaja den arbeid zijner ziele genoemd, die Wij verdroeg en vervolgens voldeaan was, met onze behoudenis; welken arbeid eenige dagen vóór Zijnen dood op hem kwam, en steeds heviger werd, totdat hij geëindigd was. „Nu is mijne ziel ontroerd,” Joh. 12 : 27. In den hof was Hij bedroefd en zeer verbaasd, totdat Hij ten laatste in deze klachten uitbreekt : „Mijne ziel is geheel bedroefd, ter dood toe.” Hier zijn de smarten of pijnen des doods op Hem, of zoonls Hij zelf zegt : „de banden des doods zijn op mij gevallen, en vreeze overweldigd mij.” En toen den arbeid nog zwaarder werd bad Hij tot God ; en daarna toen er nog bit-

terder banden kwamen, zweette Hij bloed ; en nog meer gedrukt wordende, bad Hij in hevigen doodsangst te ernstiger, totdat er een engel verscheen, die Hem versterkte, waarna Hij zeide: „Slaap nu voort en rust.” Aan het kruis kwam al dien arbeid, en de banden des doods weder op Hem. Dit was der Joden ure en de macht der duisternis. En hier kon Hij in waarheid zeggen : „Ziet, allen gij die op den weg voorbijgaat, was er ooit eene smarte, gelijk mijne smarte?” Hier was het, dat de strikken des doods en de vlammen des toorns Hem aangrepen ; dat het zwaard der Gerechtigheid, de toorn Gods, en de zonden der menschen, te samen op Hem kwamen, en dat, om het vreeselijke tooneel volkomen te maken, de Vader Hem verliet, hetgeen Hij nooit te voren gedaan had. Ook bedekte de duisternis het aardrijk, om het onuitsprekelijke lijden Zijner ziel, zoowel als van Zijn lichaam aan te toonen. Ten laatste riep Hij uit : „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten ?” op welken uitroep Hij „door de vreeze, werd verhoord. ” Toen waren de verschrikkingen zijner ziele spoedig over ; de vreeselijke somberheid en de akelige storm hielden op. De pijlen des Satans waren verschoten ; het zwaard der gerechtigheid was in de schede; de Vader begon Zijn aangezicht over Hem te laten lichten ; het stof en de asch onzer zonden, daalde neder tot aan den voet van den altaar ; de Heilige Geest werkte zoetelijk als een vertrooster, en bood zijne vriendelijke hulp aan, waarop de smarten des doods ontbonden werden van zijne ziel. Zijne smarten of arbeid der ziele, waren ten einde, en met een krachtige stem riep Hij uit : „Het is volbracht,” beval Zijnen geest in de handen Zijns Vaders, boog het hoofd en gaf den Geest, en „offerde zichzelf Gode, door den eeuwig Geest.” Alzoo, „werden de smarten des doods ontbonden, daar het niet mo-

gelijk was, dat Hij van dezelve (dood) zoude gehouden worden," iets langer dan tot dat Hij Zijne ziele tot een schuldoffer zoude gesteld hebben, die door den Eeuwigen Geest was opgeofferd, en door dien Heiligen Geest in de handen van God den Vader werd geleid of gedragen.

Door den profeet, wordt in het geheel niet van een lijden in de hel, tusschen den arbeid Zijner ziel en het zien van Zijn zaad, gesproken en ook niet vermeld dat er, tusschen Zijn gehoorzaam zijn tot den dood en Zijne uitermate verhooving, zoo iets heeft plaats gehad.

Maar Mr. Loud, trekt al zijne tegenwerpingen, uit de woorden : „Gij zult mijne ziel in de helle niet verlaten, noch Uwen Heilige overgeven om verderving te zien." Hand. 2 : 27. Met het woord, HEL, wordt hier het lijden Zijner ziel, den dood en het graf smakende, bedoeld. De helsche tormenten, die een zondaar ondergaat, liggen in het dragen Zijner eigene zonden, in de wroegingen van het geweten, in den toorn Gods, de vloek. der wet, de kwellingen der duivelen, buitenste duisternis, en verlating van God, al hetwelk de Zaligmaker voor ons onderging, waarna deze banden werden losgemaakt. Door HEL, wordt in de Heilige Schrift, niet altijd de bodemlooze put verstaan. Jona zegt, dat hij riep „uit den buik der hel," (eng. vert.) en God verhoorde zijne stem. Maar er is een groot onderscheid tusschen het gemoedslijden van Jona op den bodem der zee, en het lijden in een bodemloos verderf; en nog meer tusschen de gewesten der verdoemden, en den buik van een walvisch. Nu was Jona als tegenbeeld van Christus, een teeken voor de Nineviten ; en Christus drie dagen en drie nachten in het hart der aarde, en daarna uit den dooden opgestaan zijnde, was het eenige teeken, dat aan het overspelige geslacht der Joden zoude gegeven worden.

Dat de ziel onzes Verlossers niet in de hel nederdaalde, blijkt klaarlijk uit het antwoord dat Hij den moordenaar aan het kruis gaf. De moordenaar bad, dat Hij hem gedenken mocht, als Hij in Zijn koningrijk zoude gekomen zijn, en het gunstig antwoord, daarop was : „Voorwaar, ik zegge U, lieden zult gij met mij in het Paradijs zijn.” Luk. 23 : 43. Welk Paradijs, volgens Paulus, „de derde hemel is.” Dit is nu niet te verstaan van de goddelijke natuur van Christus, want die is overalteenwoordig, de oneindigheid zelve, die hemel en aarde vervult, en die nooit het Paradijs verliet., want hoewel Hij in het vleesch op aarde was, was Hij evenwel in den derden hemel, zooals geschreven is : „En niemand is ten hemel opgeklimmen dan die uit den hemel is nedergedaald, namelijk de Zone des menschen, die in den hemel is.” Joh. 3 : 13. Hier wordt gesproken van eene nederdaling uit den hemel, zoo genaamd wegens Zijne vernedering, door het aannemen der menschelijke natuur en terzelter tijd wordt er gezegd dat de Zone des menschen in den hemel is, hetwelk waar **is** volgens Zijne goddelijke tegenwoordigheid, hoewel hij nu in het vleesch was. Het antwoord van den Zaligmaker, wil dus duidelĳk zeggen : Op dezen dag zal ik mijne ziele stellen tot een schuldoffer en door den eeuwigen Geest zal zij in mijns Vaders handen, in den derden hemel worden geleid, en uw ziel zal daar insgelijks door de engelen besteld worden, zoodat gij nog op dezen dag, vóór middernacht met mij in het Paradijs zult zijn ; Dit nu is eene schriftuurlijke uitlegging van dien tekst, en in geen enkel opzigt tegen de overeenstemming die het geloof daarmede heeft. Hieruit is het nu duidelĳk dat de Heere geen helsche tormenten leed, tusschen den dood aan het kruis en den derden hemel. En even zoo duidelĳk is het dat er geen strafplaats is, tusschen den

dood der heiligen en het Paradijs. Elia ging, in een vurigen wagen, van de aarde ten hemel, en Lazarus, werd bij zijnen dood door de engelen in Abrahams schoot gedragen en dat scheelt veel van het vagevuur. Door liet bloed des kruises, werd door den Verlosser vrede gemaakt. En God verklaart : „Let op den vrome, en ziet naar den oprechte, want het einde van dien man, zal vrede,” en niet het vagevuur zijn. Daarom mogen wij gerust besluiten, dat het einde des geloofs, de zaligheid der ziele is.

Het is jammer, dat Mr. Loud, niet beter gelet heeft op de predikatie van Petrus, in de Handelingen^{2:13}, voordat, hij één woord verdraaide, om al het andere te kunnen tegenspreken, want dan zou hij hebben opgemerkt, dat zijn gezegde (dat Christus niet meer van de menschelijke natuur had aangenomen, dan zijn ZAKDOEK, of dat van zijne veronderstelde TRECHTER) duidel ijk en volkomen was wederlegd. Maar de geest der dwaling heeft in hem zulke goede vorderingen gemaakt, en hem zoo vergiftigd, dat hij wel een woord kan uitvinden om zijne, NEDERDALING TER HEL, staande te houden, maar het andere, dat hem in het aangezicht met kracht tegenspreekt, niet onderscheiden kan. Maar, daar hij dit verzuimd heeft, zal ik het maar eens aanhalen. „Mannen, broeders, het is mij geoorloofd, vrij uit tot u te spreken van den patriarch David, dat hij beide gestorven en begraven is, en zijn graf is onder ons, tot op dezen dag. Alzoo hij dan een profeet was, en wist dat God hem met eede gezworen had, dat hij uit de vrucht zijner lendenen, zooveel het vleesch aangaat, den Christus verwekken zoude, om Hemi op zijnen troon te zetten ; zoo heeft hij dit voorziende gesproken, van de opstandinge Christi, dat zijne ziele niet verlaten is in de hel, noch zijn vleesch verderving heeft gezien. Hand. 2 : 29, 30 en 31. Ik geloof dat het voor Mr. Loud

een moeilijke zaak zou zijn om te bewijzen, dat Christus godheid, in welken zin ook, de vrucht van David's lendenen kan genoemd worden, daar deze tekst duidelijk zegt, dat Hij, naar het vleesch en niet naar Zijne godheid, de vrucht Zijner lendenen is. De godheid van Christus, is de wortel Davids, die aan hem als schepsel het aanzijn gaf, en hem ook tot een heilige maakte ; welke wortel hem beide het natuurlijk leven en de genade deelachtig maakte. Ja, Christus als God wordt Davids Jehovah of Heere genoemd, die hem maakte, bestuurde, begenadigde en zijn ziel verlostte ; en wien hij erkende, in wien hij geloofde, en wien hij aanbad. Godheid, of Godheid in vleesch veranderd, kan nooit de vrucht zijn der lendenen van een gevallen sterveling. Maar God zwoer David, dat Christus, naar het vleesch, de vrucht zijns lichaams zou zijn ; Ps. 132 : 11 ; dat Hij was, „de vrucht zijner lendenen,” Hand. 2 : 30. „Zijn zoon”, Matth. 20 : 30. „Zijn geslacht,” Openb. 22 : 16, en daarom, het **ZAAD** der maagd Maria, die uit het huis en geslacht Davids was, en welk **ZAAD** zich eenmaal in Davids lendenen bevond. Indien dit niet zoo ware, wat werd er dan van den eed Godes. En God kan niet meenedig zijn. o! Wat gaat de mensch een droevigen weg als hij verstoken is van den Geest, en overgegeven wordt, om de leugen te gelooven. En hoe duidelijk blijkt het, uit bovengenoemde tekst, dat het de menschheid en niet de godheid van Christus was, die geleden heeft. Petrus spreekt ook alleen van het lijden der ziel en van het lichaam van Christus. „Gij zult mijne ziele in de hel niet verlaten, en niet toelaten dat Uw heilige de verderving zal zien.” Welke woorden, **HEL** en **VERDERF**, beide door den apostel worden uitgedrukt; het eerste hij, **DE SMARTEN DES DOODS ONTBONDEN HEBBENDE**, en het tweede bij, **HET LICHAAM UIT HET GRAF OPWEKKENDE**. De smarten des

doods werden van zijne ziel ontbonden, op hetzelfde oogenblik als Hij zijn eerste uitroep aan het kruis geëindigd had, zooals wij bewezen hebben en zooals Paulus zegt: „Hij was verhoord uit de vreeze,” en het antwoord op dien bitteren uitroep was gegeven. Daarop scheen God, als wel voldaan, in zijne ziele, verhief het licht zijns aanschijns over hem, en vervulde hem met onuitsprekelijke blijdschap en troost, hetgeen alles in de volgende woorden wordt uitgedrukt : „Ik zag den Heere ten allen tijde voor mij ; omdat Hij aan mijne rechterhand is, zal ik niet bewogen worden. Daarom is mijn hart verblijd, en mijne tong verheugt zich, ook zal mijn vleesch rusten in hope.” Zoodra als zijn hart zich verheugde, werden de banden des doods losgemaakt, en zoodra als de vreugde zijns harten, zijne tong verheugde, riep Hij uit : „Het is volbracht,” boog het hoofd, gaf den geest, en alles was gedaan. Zijne ziel ging zonder vlek in de handen Gods, vervuld met onuitsprekelijke vreugde en blijdschap, omdat treuring en zuchting voor eeuwig waren weggevloden. Dit nu wordt uitdrukkelijk genoemd : „de vreugde die Hem voorgesteld was, en waarom Hij het kruis had verdragen, de schande veracht, en nu gezeten is aan de rechterhand des troons Gods.” Hebr. **12 : 2**. Om drie dagen en drie nachten in de hel te liggen, kan nooit eene vreugde genoemd worden die Hem voorgesteld was, en waardoor Hij bemoedigd werd het kruis te verdragen ; want het kruis zou op zichzelf lichter te dragen geweest zijn, dan het helsche vuur. Dit wordt beide door Petrus en Paulus toegestemd, dat er behalve het kruis geen smarten te verdragen waren; want dáár werden de smarten des doods ontbonden, waarvan ook spoedig daarna het lichaam werd losgemaakt.

Want even als de smarten des doods, die met eene scheiding van ziel en lichaam eindigen, de ziel tot

God voeren, om haar vonnis te ontvangen, en even als het lichaam de smarten des tijdelijken doods ondergaat en door die scheiding makende smarten in de banden der verderving wordt gehouden, even zoo hoopten de Joden, die Christus voor een bedrieger, een indringer en zondaar hielden, dat dit ook onvermijdelijk zijn lot zou geweest zijn. Daarom wenschten of verzochten zij ook, gedreven door hunne kwaadwilligheid, dat zijn dood door kruisiging mocht plaats hebben, dat een Romeinsche en geen Joodsche doodstraf was, hopende daardoor zijn lichaam en zie! onder den vloek Gods te brengen, omdat hunne wet zegt, dat een gehangene, Gode een vloek is. De goddeloozen wenschten en verwachtten dus dat het einde van Christus, dien zij met een wreveligen haat haatten, de VERDOEMENIS mocht zijn. En daarop vertrouwden zij zoo, dat zij zonder achterdocht zijn bloed over zichzelf en over hunne kinderen inriepen, een moordenaar vóór Hem verkozen, en Hem tusschen twee moordenaars kruisigden. Deze goddelooze, booze en bloedige misdaad, werd hen door Petrus ten laste gelegd, die het een daad van hunne gotdelooze handen noemde. Hij zeide hun ook dat zij allen bedrogen waren ; dat de smarten des doods waren ontbonden, en dat die Heilige, die door hen als een indringer werd veroordeeld, geen verderving had gezien. De smarten zijner ziel waren aan het kruis ontbonden, terwijl de andere in het graf waren weggenomen. Hij was opgestaan van de dooden, en daarvan waren zij allen getuigen. En hij voegt er bij, „Laat het gansche huis Israëls weten, dat God, dienzelfden Jezus, die gij gekruisigd hebt, beide tot eenen Heere en Christus gemaakt heeft .” Deze verschrikkelijke aantijging, ging vergezeld met liet zwaard des Geestes, en zij werden op zulk eene vreeselijke betuiging, verslagen in hunne harten, hetwelk hen den volgen-

den uitroep afperste : „Mannen, broeders ! wat moeten wij doen ?” Deze overtuigde Joden zagen hunne vreeselijke vergissing. Zij dachten dat zij den naam van Jezus, van onder den hemel, hadden uitgedelgd, en dat zij nooit meer in herinnering zou komen ; terwijl de overpriesters en schriftgeleerden hem uit den wijngaard geworpen en gedood hebbende, te vergeefs dachten, dat Zijne erfenis, nu de hunne zou wezen. Maar Hij was opgestaan, om het hun te vergelden. Op deze wijze hadden zij allen zich vergist evenals Mr. Loud die veronderstelt dat Hij in de gewesten der verdoemden, afdaalde, want de' tekst zegt dat de smarten des DOODS, EN niet de smarten der HEL, ontbonden werden.

Maar er is nog een andere tekst die de nederdaling ter helle, van den Zaligmaker, schijnt aan te duiden, en die is 1 Petr. 3 : 18, 19 en 20. „Want Christus heeft ook ééns voor de zonde geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, (opdat Hij ons tot God zoude brengen) die wel is gedood in het vleesch, maar levendig gemaakt door den Geest. In denwelken Hij ook henen gegaan zijnde, DEN GEESTEN DIE IN DE GEVANGENISSE ZIJN, GEPREDIKT HEEFT; die eertijds ongehoorzaam waren, wanneer de lankmoedigheid Gods eenmaal verwachtte, in de dagen van Noach, als de arke toebereid werd, waarin weinige (dat is acht) zielen, behouden werden door het water.” Er is niets in dat gedeelte der schrift, dat in het minste, het lijden van onzen Heere, in het helsche vuur aanduidt, en nog minder bevestigt, maar wel het tegendeel. De apostel beweert dat „Christus ééns voor de zonde heeft geleden. Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen.” Het woord, ÉÉNS kan op het geheele leven van Christus worden toegepast, want Hij was, alle zijne dagen een man van smarten en verzocht in krankheid. Hij leed van de kribbe tot

aan het kruis. Evenwel schijnt de apostel hier met dit woord, meer zijn lijden aan het kruis te bedoe- len, zooals hij zelf het verklaart, — „zijnde gedood in het vleesch.” Wat te voren, zijn **ÉÉNMAAL** lijden genoemd wordt, wordt hier genoemd : „zijnde gedood in het vleesch,” welke woorden, aanduiden, dat beide het ziels- en lichaamslijden van onzen Heere, op het kruis gedragen en geëindigd zijn ; want in het vleesch leed Hij en in het vleesch werd Hij gedood; maar toen Hij uit het vleesch was, leed Hij in het geheel niet. Men vindt daar niets van in den geheelen Bij- bel, dus was Hij nooit in de hel, want dan zou Hij méér dan **EENS** moeten geleden hebben, **ÉÉNS** aan het kruis en nog eens in het **HELSCHE VUUR**.

Wat meer zegt, de apostel schrijft des Heeren lijden en dood, alleen aan Zijne menschelijke natuur toe, Hij leed **ÉÉNS** — Hij werd „gedood in het vleesch.” Het lichaam leed ondragelijk, en de ziel leed in het lichaam, maar Zijne godheid leed niet, want „Hij werd gedood in het vleesch,” maar niet in Zijn god- delijke persoon, want die is een ongeschapen Geest, en heeft vleesch noch beenen, zooals een lichaam. De tweede Adam, de levendmakende Geest, de Heere uit den hemel kon nimmer sterven : „Ik leve in eeuwigheid.” Deut. 32 : 40.

De opstanding van Christus, wordt alle drie de personen in de godheid toegeschreven. Er wordt ge- zegd, dat Hij „opgewekt is, door de heerlijkheid des Vaders.” Ook dat Hij zichzelf heeft opgewekt : „Breek dezen tempel af, en in drie dagen zal ik den- zelve weder oprichten.” Ik leg mijn leven van mij- zelve af en ik heb macht hetzelfde wederom te ne- men.” En vervolgens wordt er ook gezegd, dat het door den Geest gedaan is: „Zijnde gedood in het vleesch, maar levendig gemaakt door den Geest,” Kortom, Hij werd opgewekt door de bestemming van

den Vader, door Zijn bevel, voor de eere Zijns naams, en door hunne vereenigde kracht, die Zijne ziel ontvangen had, en haar nu weder met haar aardsche huis vereenigde. De Heilige Geest, door wien Hij **zichzelven Gode** had opgeofferd, keerde nu met de ziel terug, maakte het lichaam in het graf weder levendig, bezielde het en vervulde het met leven, welk leven de tweede persoon in de godheid weder aannam. Maar, men mag mij tegenwerpen, indien Christus Zijnen geest in Zijns Vaders handen beval, en de Heilige Geest onmiddelijk de ziel' tot den Vader geleidde, en die **alzo** ten hemel inging, hoe kon dan de Zaligmaker tot Maria zeggen : „**Raak** mij niet aan, want ik ben nog niet opgevaren tot mijnen Vader.” Als men er **zoo** over denkt, dan kan men ook vragen : „**Wat** bedoelde Petrus er toch mede, als hij **zeide** : „**Want** David is niet ten hemel gevaren, want zijn graf is onder ons tot op dezen dag.” Ongetwijfeld was de ziel van David onder de geesten der volmaakt rechtvaardigen, hoewel zijn lichaam niet uit het graf was opgestaan. De ziel van Mozes werd in heerlijkheid **met** Christus op den berg, gezien, hoewel God zijn lichaam in het land Moabs begraven had, waar het **zich** tot op dezen dag, bevindt. Nog meer, hoewel des Zaligmakers **ziel Gode** was opgeofferd en tenzelve dage in het Paradijs was, was het lichaam tot nog toe nog niet opgevaren. En wat meer is, het was niet de ziel maar het lichaam, dat Maria wilde aanraken. Zij wilde Hem bij de voeten aanvatten en Hem aanbidden, maar omdat zij ander werk doen moest, werd het haar verboden, en dat werk bestond daarin, dat zij Zijne broederen met Zijne weder opstanding moest bekend maken. Op een geschikter tijd mocht zij Hem aanraken en ook vasthouden, zooals Hij allen beval te doen. „**Tast** mij aan, en zie, dat ik zelve het ben.” Nu was het dat,

„de waarheid uit de aarde sproot, en de Gerechtigheid (volkomen voldaan) uit den hemel nederzag.” Nu, gaf God het goede, want het heilige land had zijne vrucht gegeven.” Zijne gerechtigheid ging voor **Zijn aangezichte henen**, en zette ons in den weg **Zijner voetstappen.**” Ps. 35 : 11, 12. Nu was, „de Spruite des **Heeren** tot heerlijkheid en tot sieraad en de vrucht der aarde tot sieraad en voortreffelijkheid, **dengenen** die het ontkomen zouden in Israël, Jes. 4 : 2. Dit is de „handvol koren, op den top der bergen.” „De bergen zullen den volke vrede dragen, en de heuvelen zullen zich verblijden” Ps. 65 : 12. Dit is, „de schoof der eerstelingen,” en de „eerste vrucht dergenen die ontslapen zijn ;” de eerste die ooit tot een onsterfelijk leven werd opgewekt, en de eerste die uit het graf, het pad aanschouwde, dat tot de eeuwige heerlijkheid in den hemel, leidende is. „Gij zult mij het pad des levens, bekend maken ; verzadiging der vreugde is voor Uw aangezicht, liefelikheden zijn aan Uwe rechterhand, eeuwiglijk,” Ps. 16:11. Deze eindelooze liefelikheden ~~aan~~ de rechterhand des Vaders, zijn, „de vreugde die Hem was voorgesteld, waarvoor Hij het kruis verkreeg, de schande verachtte, en nu gezeten is, aan de rechterhand des troons Gods,” Hebr. 12 : 2. Hieruit blijkt nu klaarlijk, het heerlijk werk, van ieder persoon, in de goddelijke Drieëenheid. Hier legt het in het vleesch gekomen Woord, het leven zijner menschheid af. De eeuwige Geest, waardoor Hij zichzelf Gode opofferde, voerde zijne ziel in de handen zijns Vaders, en maakte het lichaam, bij de terugkeering der ziel weder levendig en God de Vader nam het zondoffer aan, en bracht de gevangenen, door het bloed des verbonds, weder uit den put, als een bewijs dat het rantsoen was aangenomen. Maar ik ben van mijn onderwerp afgedwaald — „Door den Geest werd Hij levendig gemaakt.”